

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік 10 зр. (20 кор.)
на пів року 5 зр. (10 кор.)
на чверть року 2 з 50 ар. (5 кор.)
на місяць 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 16 франків
Поодинокє число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ма вирвеш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-їй пополудни.
Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.
Рукописи звертає ся лише на попередне застереження. — Реклямації неопечатаї вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Московскі рублі і польска інтрига.

Вже то нема більше щербатої долі, як наша, галицких Русинів. Ми завсїгди між молотом а ковалом. Куди не кинь, то все клин, куди не ступиш, то когось настушиш! Навіть найщирші, найпатріотичніші, повні пожертвованя змаганя наших народних діячів бувають часто толковані навспак. Польскі круги, які за мало інтересують ся ходом наших народних справ і не мають достаточного понятя про них, ставлять в суміш, на рівні москальофілів зі щирими народовцями і не розрізняючи напрямку їх змагань, осуджують всіх «завзятими москалями».

Такий дивовижний акт староства в Бібрці з р. 1885. подав «Галічанін», а за ним «Дьло» в справі наділення запомогою святичеників тамошного повіту. Попри двох ноторичних москвофілів ми бачим в сїм списі ще сїм народовців, яких справоздане староства виключає від добродійства запомоги, як «gorliwych zwolenników tendencyi russofilskich i jako pamiętnych przeciwników narodowości polskiej». «Галічанін» старає ся вини сего кривдячого справозданя бобрецкого староства приписати політиці пок. кардинала Сильвестра Сембратовича. Але вже сама звязь фактів противить ся такому толкованю. Де кум, де коровай! На себе самого «Галічанін» очевидно не вкаже пальцем, але загально звісно, що виною сего є тая нещасна «тактика» наших політиків, що то мимо діаметрального противенства народної партії з москвофілами, каже лучити ся з ними під час виборів.

Коли Поляків можна бодай звинити їх невідомостию руских відносин а вкінці і

слїним, національним шовінізмом, то чимжеж оправдати дивовижні погляди наших людей про змаганя наших патріотичних і щирих діячів? Щиро руска і католицка діяльність пок. кардинала Сильвестра Сембратовича викликала була сильну опозицію навіть в народовскім таборі, а уміркована, повна такту і доброї віри політика таких мужів, заслужених на всіх полях народної діяльности, як пп. Барвіньского і Вахнянина, стала сілю в оці навіть колишним їх поклонникам, далеким від всякого москвофільства, чи радикалізму. І щож їм закидувано? — *risum teneatis* — «польску інтригу»!

В сїм концерті, а властиво гидкій, котячій музиці проти здорової, консеквентної народної політики «Дьло» грало першу скрипку, при крикливім акомпанїменті своїх «консолідаційних» союзників. Але тепер може примітити до себе змодульовану пословицю, що «ліпше з чесним згубити, ніж з підлим найти». Бо ото «Галічанін», після зриву консолідації, виступає з тим самим підозрінем «польскої інтриги» проти своїх колишних союзників, осуджуючи вже з гори напрям їх політики.

В дописи зі Станиславова пише якийсь «приверженник» про др. Евгена Левицкого, який «іменно бил тим злим духом, котрий заставил Романчука і его сторонников сорвати консолідацію, ізготовити новую програму і в соединенії з радикалами поборивати русско-народную партію, — що тот посольскій кандидат проводить под фирмою національних демократов ті самия принципи, которі проводили і проводять гг. Вахнянин і Барвіньскій. Они від цілий ряд літ виступали в своїх органах против консолідації русских партій і підносили в держ. думі і в делегаціях нелїпні жалоби на Россію за то, що буд тоби она преслі-

дует русскій язик і русскую народность. Для того то слїдовало би предполагати, що др. Евг. Левицкий, ставши послом, пойдет тою дорогою, якою ишли і идуть Вахнянини і Барвіньскіи. Впрочем подождем і увидим...»

Се руско-українське становиско станиславівского, посольского кандидата, дописуватель «Галічаніна» не може собі витолковати інакше, як «польскою інтригою», «бо каже: «Ми в праві подозривати, що до тіх виходок против «царата» толкаєт новокурсников яка-то тайная вліятельная рука, а они, бити может і в доброй вірі (і то іменно для нас непонятно) виступають в роли адвокатов такого вопроса, на котором поломили себе голови большіи і лучшіи дипломати, чім наші новокурсники».

Збивати такі підозріня та інсинуації, виходило-б на борбу з вітраками. Ми завсїди занимали таке становиско супроти інвектив «Дьла», а тепер і єму не лишає ся нічо иньшого супроти інвектив «Галічаніна». Але тим серіознійше стає перед всіма нашими народними партіями обовявок рішучого і певного розділу від москвофільских душеханів, яких цілию є не організаційна народна робота, а ширене цареславія між нашою суспільностию для власних, побренькуючих цілій. Лише явним і ясним замаркованем руско-української ідеї ми зможем отрясти з себе понижаючі, пугубні підозріня і для народної організації витичити святю і вічну ціль!

З виборчого руху.

Справозданє зі зборів в Брідчині, на яких ставав п. Барвіньскій перед своїми виборцями, травестує «Дьло», а «Галічанін» старає ся після власних «інформацій» обнизити пова-

3-ТА ДІЯ.

(Обстанова 2-гої дії).

ГАЛЬЖБИТА, ЯГА, НАСТЯ.

ГАЛЬЖБИТА (*сидить на лаві і шие свідрицю*).

НАСТЯ (*дрімає під вікном, сперта ліктями на колїнах*).

ЯГА (*розпалює огонь*).

ГАЛЬЖБИТА (*до Яги*). Наперед настав бараболі, а опісля поклади огонь. (*Яга приставляє горисць*). Так... тільки звивай ся, моя ти, бо хвила не стоїть. Незадовго полудне. Газда прийде голодний...

ЯГА. Гей! Певно, що від колись мусіли добре виголодніти. І чому їх ще не видко?

ГАЛЬЖБИТА. Він надійде... звивай ся, звивай. Я поможу тобі, тільки ще кілька разів голкою уколю... (*Яга увиває ся, хвила мовчанки*, — *Настя хитає ся дрїмалою*).

ЯГА (*підходить і перестерігає*). Таж впадете. (*Настя підносить голову і знов дрїмає*).

ГАЛЬЖБИТА (*тихо*). Не буди — нехай спять в день, коли по ночах лаять... Хоч тільки спокою...

ЯГА (*підходить до Гальжбіти, півголосом*). Тай Собка не видко. Єще як учера вечером пішов кудись, — ані чутки...

ГАЛЬЖБИТА (*надслухує*). Тихо! Здає ся мені, що дитина кричить...

ЯГА. Таж я що-тільки була при ній. Спала тихенько...

11

Скапаний свѣт.

Штука в 4 діях зі співами і танцями

ВЛАД. ОРКАНА

переклав:

Йосиф Стадник.

(Далі).

VII-ий вихід.

ТІ І КАНТИЙ.

КАНТИЙ (*впадає — єрзю*). Що тут? (*підходить до Гальжбіти*). Чого плачеш?

ГАЛЬЖБИТА (*голосить*). Ох, пощо я тут прийшла! Ліпше мені було... (*ридає*).

НАСТЯ. Ага!

КАНТИЙ (*пригортає жінку*). Говори-ж, Гальжбісь, не плач! Що тобі?

ГАЛЬЖБИТА (*отирає сльози*). Ідять мене...

КАНТИЙ. Хто?

ГАЛЬЖБИТА. Они! Не дають мені доброго слова — тільки всі кусають мене як оси...

КАНТИЙ. Чуєте, ви?!

СОБКО-НАСТЯ (*гордо*). Чуємо!

ГАЛЬЖБИТА. Що я їм винна? Чого хочуть від мене? З хати хочуть прогнати!

КАНТИЙ (*іде звільна до мачоги*). Ви!!! Гавкались перед ксьовдзом, шоби нас не вінчав... (*Настя пересить*) Тихо! Знаю! Ходилисьте.

з жалобою. Розбилисьте мені весіле, я на те все: нічо. Але довше не буду терпіти!!

НАСТЯ-СОБКО. Що?

КАНТИЙ (*сильно*). Відділю ся!

НАСТЯ. Собку!

СОБКО (*махає рукою*). Нехай!

КАНТИЙ. Зле вам, — варіть собі самі!

ГАЛЬЖБИТА. Відділимо ся від сьогодні!

СОБКО. Відділюйте ся, відділюйте!

КАНТИЙ (*сильно*). Захотіло ся вам ґрунту, — ристе ями підімною — кертці! Знаєте ви батьківську волю — що?!

НАСТЯ. Знаємо ліпше як ти, виродку!

КАНТИЙ. Цить! Аві слова більше! (*рішучо*).

Як ви мені будете на зрадї стояти, як ви їй будете на перекір робити — я вас... вижену з ґрунту!!

НАСТЯ. Ти би посьмів?! Ти би...

КАНТИЙ. Викину на сьміть!! (*Хвила мовчанки*).

НАСТЯ (*зриває ся*). Собку! Ходи! Нехай жеруть самі! (*Тягне за собою і з плачем вибігає до сїней*).

СОБКО (*до себе*). Пожди! Пся крр...

КАНТИЙ (*кидає ся до него*). Ти мене соба-чип?! (*Собко втікає до сїней, Кантий вертає і тя-жко сідає на лаві*). Гальжбісь, подай обід. Ще сьогодні іду до нотаря...

Зававіс спадає.

Конець 2-гої дії.

гу і значіне тих зборів. З нашої об'єктивної дописи читачі вже довідалися про корчемний виступ кількох підпятих виборців під проводом господина Носевича. Не велика се штука по кількох чарках набрати «курашу» до авантури на зборах, а ще менша в кацапській органі помістити пашквіль, представляючи хід нарад і людей, які в них взяли участь, в цілком фальшивім світлі. А вже ні одним ні другим не завидуємо сего легкого подвигу!

О. А. Олесницький, кандидат з IV курії на виборчий округ Заліщики-Борщів Городенка ставав з кандидаткою бесідою в Гарасимові, Городенці, Хотимірі і Чернелиці, розвиваючи всюду народну програму, а зібрані всюди приймали його кандидатуру з одушевленням. Дальші віча мають відбутися в заліщицкім і борщівськім повітах.

О. Мих. Зубрицький поставлений кандидатом зі сторони делегатів повітів Самбір-Старий Самбір-Рудки-Турка на посла IV курії сего виборчого округу.

О. Ант. Захариясевич поставлений кандидатом на IV курию з округу Перемишль-Мостиска-Доброміль. На передвиборчих зборах в Перемишлі, які відбулися дня 26. с. м. в сали на Замку, ухвалено його кандидатуру знатною більшістю голосів, мимо численної участі місцевих соціалістів. Кандидат соціалістів др. Яросевич, заінтерпелований д-ром Кормошем, заявив, що вразі вибору він не змінить своєї постанови і вступить не до руского, але до соціалістичного клубу.

В Цішанівщині виборчий рух загортає широкі маси населення і ворожить як найліпший успіх для народного кандидата з IV курії, др. Стахури. Дня 23. с. м. в Цішанові відбуло ся віче при участі кількох соток селян і кількадесяти священників, на яким порішено одногласно кандидатуру д-ра Стахури, а відтак приступлено до порішення кандидатури з V курії. Цішанівський виборчий комітет запросив був о. Колтунюка, пароха з Тарнавки, щоби зволив зголосити свою кандидатуру. О. Колтунюк прибув на віче і розвинув свою політично-економічну програму, але не поставив своєї кандидатури, заявляючи, що не кандидатури належить висувати ся наперед самому, але нехай народ сам собі пошукає відповідного кандидата. В виду сего не порішено остаточно кандидатури з V курії, а рішено порозуміти ся з другими повітми. Дня 24. с. м. відбуло ся передвиборче віче в Лівчи, 26. с. м. в Коровиці, 27. с. м. в Бігалах і Новій греблі, а небагом має відбутися великий передвиборчий з'їзд в Олешинці, на яким попри затверджене кандидатури з IV курії мають порішити остаточно кандидатуру на V курию, яку радо хотіли би зложити в руки о. Колтунюка.

Нема кандидатів — бідкає ся «Га-

лічанів» в дописи з Калуща тому, що ще за мало кацапських адвокатів, а на народні кандидатури москвофіли не хочуть згодити ся. Накидаючись з сеї причини на світську руску інтелігенцію, пише згадана допись: «І гдї ж наш полувіковий прогрес, гдї европейская цивилізація, гдї тот славимий патріотизм, гдї то пожертвоване для блага народа, о котром так много говориться, що сділала «українсько-руська» література, которая издається лудами? Все то милий баньки, соотвітний для малих дітей, но для народа остається всетаки презривний поп і паламарская (!) література Наумовича, которая была, є і будет одиноким заборолом народного битія. Все прочее є или надменное самодурство, или преднамеренная злоба». — Отже лише два заборола має руский народ: поца-москвофіла і літературу апостати - Наумовича, а все проче се іграшка! Коментар чейже лишній...

Наслідство престоло.

Як звісно, в угорськім соїмі стоїть тепер на днівнім порядку справа іматрикуляції присяги архикнязя Франца Фердинанда, якою він в імени своєї жінки і потомства зрік ся права до престоло Австрії. Опозиційні сторонництва в угорськім соїмі заквестіювали правосильність сеї присяги що-до угорської корони. Они доказують, що в угорській конституції нема жадної згадки про мorganaticні подружжя, що жінка короля є угорською королевою без огляду на своє походжене, а королівські діти мають повне право престоло. Опозиційні супротивляюць ся, щоби супротив Угорщини приноровлювано чуже і навіть незнане їм, домове право Габсбурьского дому і домагаюць ся, щоби передовсім се право предложено парламенту.

Колиб графиня Хотеківна була угорского походженя, то тоді може була-б і скорше оправданою така опозиція. Але опонентам не ходить зовсім о забезпеченє права до угорского престоло чеській графині, лише о власні, вуако-партийні амбіції. Опозиційні сторонництва хочуть просто випробувати свої сили, причіпляючись до популярного, немов патріотичного клича ненарушимости народного закона о наслідництві престоло, хочуть позискати вплив і значіне в краю, роздуваючи рівнодушну в засаді квестію до розмірів народного, угорского питання. Справу абдикації архикнязя Франца Фердинанда в імени своїх наслідників, опоненти поставили на вістрю меча і заповіли против неї засадничу обструкцію в парламенті.

З сеї причини повстало велике невдоволенє на цісарскім дворі. Допустити, щоби подружжє члена династії і престолонаслідника було предметом кількатижневої, публичної дискусії, не звязаної жадними зглядами, було-б що най-

меньше зовсім невідповідною річею. Тож, як доносить «Угор. інформаційне бюро», цісар є рішучо противний такій дискусії. Отже порушено гадку, чи би архикнязь Франц Фердинанд радше не зрік ся своїх прав до наслідства престоло і не відступив їх свому братови, архикнязю Оттонови, або его дванаїцятьлітньому синові. По повороті цісаря до Відня в перших днях падолиста має відбутися в сій цілі велика, фамілійна нарада, на якій западе рішенє що-до евентуальної абдикації. Архикнязь Франц Фердинанд заховає ся зовсім байдужно супроти сеї справи і заявляє, що вповні піддасть ся желаню цісаря, бо одиноким для него правом є воля великодушного монарха.

Угорські днівники вже заповідають цілковиту абдикацію архикнязя Франца Фердинанда як певну річ, а угорське правительство, предвиджуючи сеї оборот справи, не спішить ся з предложенєм присяги архикнязя перед повну палату парламенту. До тепер є ся присяга предметом нарад в парламентарній комісії, а бути може, що невмісна дискусія в повній палаті стане зовсім лишною.

НОВИНИ.

— Календар. Ві второк: гр.-кат. Андрея; рим.-кат. Марцеля. — В середу: гр.-кат. Луки евангелиста; рим.-кат. Вольфганга.

— Вечерок з танцями. Товариство техніків «Основа» устроює в суботу дня 3. падолиста с. р. в комнатах «Бесіди» вечерок з танцями при звуках військової музики 15. п. п. Вступ 1 кор. 50 сот. Стрій візитовий. Початок точно о 9^{1/2} год. вечером. Окремих запрошень не висилає ся. О численну участь просить — Комітет.

— Запомогі. Краввий віділ признав запомогі отсім руским і польским бурсам: Бурсі рускій ім. св. Николая в Перемишлі 600 К.; польскій бурсі в Перемишлі 500 К.; бурсі для синів учителів в Кракові 400 К.; рускій бурсі в Коломиї 300 К., а польскій 700 К.; рускій бурсі в Тернополі 700 К., а учительскій 900 К.; рускій бурсі в Бережанах 200 К.; рускій бурсі св. Івана Хрестителя в Дрогобичі 400 К., а польскій 400 К.; християнскій бурсі в Бродах 400 К.; рускій бурсі в Ярославі 200 К., а польскій ім. Коперника 300 К.; ювілейній бурсі в Сяноку 200 К.; гімназіальній бурсі в Самборі 500 К.; бурсі ім. Крашевского в Станиславові 500 К.; бурсі ім. св. Казимира в Тарнові 600 К.; бурсі ім. Стефана Баторого в Вадовицах 400 К.; ім. Косцюшки в в Н. Санчі 300 К.; рускій бурсі в Стрию 200 К.; рускому Товариству педагогічному у Львові для бурсі св. ім. Николая у Львові 600 К.

— Про руский народний театр з Бродів пишуть до Gazet-и Narodow-oi: Через три тижні грав у нас руский театр з надзвичайним поведженєм. Нічо в тім дивного! Наша публіка жадна розривки, як лише діждала ся доброго театру, радо заповнювала салю на кождім представленю. Треба признати, що руский театр заслужив вповні на назву доброго театру. Теперішня у-права докладає до сего всіх старань. Отже вистава, режисерія, а передовсім відповідне обробленє аж до найідеальніших подробиць сьвітних партий заслугує на беззглядне признанє. Персональ руского театру може не має визначний сил, але мусить кождому заімпонувати ансамблем. Під сю пору дирекція придбала кілька сил, що дебютували в Бродах. Дебютів було три і всі випали удачно. Пп. Манастирскі (він характеристичний, а она дуже звучний і вишкolenий голос, соправ драматичний) і тенор п. Марущак, котрий виступив в «Запорожцю» і відразу металевим своїм голосом причарував слухачів. — На днях віздить театр до Тернополя, а директор на Україну, щоби придбати нових штук до репертуару.

— Хто приятель, а хто ворог? Американська «Свобода» пише: Коли бідні наші Русини (в Америці) в часі страйку в нуджі і голоді потребують як найскоршої помочи матеріальної, то редактор від «Свїта» спокійно собі сидить і дальше морочить голову «цареславним овечкам», що лиш «цареславіє російське» заведе їх до вічної щасливости в небі, тай на землі принесе їм гаразд і золоту долю. Може бути, ся доля і усьміхнулася би на хвилю неодному, якби рубрики зі сьвятійшого Синода приходили і для всіх вірних овечок... Та на жаль простий хлоп їх не видів і не побачить, бо би для «батушків» не вистарчило. Час вже людям пізнати, хто приятель, а хто ворог!

— Про новий напад Ботокудів на наших поселенців в кольонії Людені пише куритибська «Prawda» в посліднім числі (з 20. вересня с. р.) ось що: «Як доносить «A. Republica», комісар поліції в Ріо Негро повідомив телеграфічно шефа поліції держави Парани в Куритибі, що минулої пятниці на польскій кольонії Людені (лінія «Costa-Carvalho») Індіяни, напавши на по-

ГАЛЬЖБИТА. Чуєш?
ЯГА (надслухув). То хтось співає...
ГАЛЬЖБИТА (глядишь на не). Так думаєш?
ЯГА (відходить до печі, по звилі ловить ся за підрудь). О! о!... о!
ГАЛЬЖБИТА (скоро). Що тобі, Ягусю?
ЯГА. Тут мене болять... о! о!... (іде — стогнаючи, за пів, сїдає на лаві).
ГАЛЬЖБИТА (встає). Пожди. Звару тобі молока... (кладає шитє, іде до шафи, Яга стогне чим-раз дуче).
НАСТЯ (будить ся перелуджена). Що се? Хто тут стогне?
ЯГА (жалісно). Я, госпося... я!
НАСТЯ (зіскакує з лавки). Щож тобі?
ЯГА. Ось тут болять мене... (показує) О!...
НАСТЯ. Певно уроки!
ГАЛЬЖБИТА. Алеж...
ЯГА. Нічо иньшого, тільки се.
НАСТЯ. Не треба зволікати, тільки сейчас відмовити.
ЯГА. Ох, прошу вас, мої золотенькі...
НАСТЯ (скоро) Зараз, зараз. Говори — Богородице Діво... (бере горнець, вливає до него води, потім вигортає з печі червоні вуглі і кидає їх у горнець, воркотючи щось під носом).
ГАЛЬЖБИТА. Га! та робить собі, що хочете!... (замикає шафу, іде до горчків).
НАСТЯ (подає Ягї мизький стільчик). Сїдай (она сїдає). Дивись... углі піпли на дно... хто би то міг наслати?

ЯГА. Я сьогодні рано не мила ся, а молодша газдиня поглянула на мене, тай... розболіло... О!... (Гальжбіта здвигне раменами, занята коло печі).
НАСТЯ (злбно). Таж она як гляне, — то... (до Яги). Хлиппи трохи води... (тога не). А тепер обмий ся там, де болять... (Яга мачає у воді руку і тре під катанкою). Так! А тепер уважай! (відстає гориць). Числи від трох до сімох і назад... тільки очі закрий, щоби ся нічого не бачила, що у хаті дїє ся... Розумієш?
ЯГА (бурмоче). Троє... четверо... пятеро...
НАСТЯ (відходить від неї). Тільки не ошибни ся! (Чути за кулісами крикливий спів).
ЯГА (до Гальжбіти). Бачите госпося, таки співають!
НАСТЯ. Тай уха позатулуй — на ніщо не зважай...
ЯГА. Шестеро, семеро...
ГАЛЬЖБИТА (до Настї, котра її заціпила). Дайте мені сьвятий спокій! Не говорю з вами, тай конєць! (відвертає ся).
НАСТЯ. О, яка недоторка!... (впадає Собко, за ним вбігає Зузька).

(Далі буде).

селенців, убили вісьмох муштин, одну жінчину і одну дитину, то є разом 10 осіб. Перед кількома роками напали були Ботокуди на ту саму колонію і убили 19 осіб, виключно самих Русинів родом з Жовківщини і Рави рускої.

— В справі реформи учительських семінарій збирала ся в суботу анкета в краєвім відділі. В нарадах під проводом маршалка гр. Баденього взяли участь члени соймової комісії шкільної і кілька личностей з учительського стану. Члени анкети вибрали підкомітет, який мав уложити квестіонар і предложити его в неділю на засіданю анкети.

Квестіонар подає:

I. Плян науковий:

1) Чи поручає ся поділ семінарій після типів міського і сільського? Чи не дасть ся досягнути ціль зорганізованем двостепенної семінарій?

2) В случаю поділу: Чи для семінарій міського типу має ся збільшити обсяг науки піднесенем умовин прийнятя, удержанем приготівляючого курсу для всіх учеників, піднесенем формального образования взагалі — а ограничением науки господарства?

3) Чи поручає ся заведење постійних курсів виділових для виділових учителів і получене з ними курсами виділової школи яко школи вправ?

4) Чи семінарию сільського типу має ся сполучити з рільничою школою, чи в такім сполученю сповнить она свою задачу і в яких умовинах, іменно: які мають бути жаданя при вступі, якого віку має ся вимагати від вступаючого, кілька літ має тревати наука, о скільки належить ограничити формальне виобразование, що би иншим предметам надати більше практичний напрям.

II. Інтернати:

1) Чи інтернати мають бути обовязкові для всіх учеників, а тим самим урядово зорганізовані, чи їх розвій і організацію належить полишити приватній ініціативі, а ограничити ся лише до їх попертя і нагляду?

2) В якій мірі пожаданим було би попере краю і держави; в напрямі запомог і стипендій?

3) Чи поручає ся засновати один великий інтернат для всіх учеників заведења, чи менши?

III. Взагалі:

1) Чи потреба розширити науку релігій і релігійного вихованя в семінариях.

На неділішнім засіданю анкети ведено дискусію над поодинокими точками квестіонаря. Голос заберали майже всі члени анкети. Бесідники годили ся з тим, що би не розширяти наукового пляну, однак конче треба познакомити учителя з господарством. Також жадано, що би в семінариях більше узгляднювано релігійне виховане молодежи.

— **Др. В. Сіменович** вернув по 2½-р. студиях на європейських університетах назад до Америки і осів в Чикаго. По дорозі звидів він рускі колонії в Шамокін, Мт. Кармель і Оліфант, Па.

— **О. Ст. Манар** вернув 10. жовтня с. р. по 3-місячнім побуті в старім краю назад до Mt. Carmel, Pa.

— **Акційна фабрика в Сяноку** в сім році не принесла ніяких доходів, як се показало ся на оновішнім зборі акціонарів. Ухвалено взяти 63.466 корон з резервового капіталу, що би виплатити 5% дивіденди від акцій.

— **Повітовий виділ в Дрогобичи** уконституовав ся, вибираючи маршалком Стан. гр. Тарновського зі Снятинки, а заступником п. Леонарда Вішневського.

— **За вітром в поли!** Окружний суд в Тарнові розіслав гончі листи за Алтером Гавзнером б. директором банку в Дембиці, котрий утік, забравши з собою кількадесят тисяч корон.

— **Процес Гільзнера.** Суботнішна розправа вела ся серед незвичайного заінтересованя публики, що битком заповнила аудиторію. Межи свідками, яким не дозволено зізнавати, находив ся також брат замордованої Грузівни, Иван.

З черги переслухано отсих свідків. Свід. Зелінгер заявив, що дня 29. марця був разом з Гільзнером на горі «Катерина», а пізніше вже его не бачив. На дальші питання председателя зівнав Зелінгер, що він перед кількома тижнями продав Гільзнерови великий ніж. Оборонець пригадав свідкови, що він дня 30. марця, т. є другого дня по убієстві Грузівної, зажадав рано теплої води до митя. Оборонцєви видає ся те підозріним, бо знає, що Зелінгер не дуже взагалі дбає про чистоту тіла. З того отже вносить, що Зелінгер сам допустив ся морду. В наслідок сего прийшло між ним а свідком до живої і острої виміни гадок, почім відчитано зівнанє Зіми, котрий тоді мешкав з Зелінгером. Зіма заявив при першім процесі, що Зелінгер прийшов тоді пізно до дому, а рано зажадав теплої води, а коли ему сейчас є не водано, дуже зловив ся і кричав. Свідок Варханек зівнала була також при першім процесі, що поведене Зелінгера дня 30. марця рано було неприродне, бо она знає, що Зелінгер ніколи не мив ся, лише один раз перед асентерунком.

Дальші зівнаня свідків так рано як і пополудни не принесли нічого нового.

— **3 судової саї.** Перед трибуналом присяглих судій в Львові станула нині Мирія Мазан з Олетицець, обжалована о убієство своєї новонародженої дитини. Марія дня 31. липня с. р. удусила дитину і запорпала єї на поді свого дому, а другого дня відгребала і занесла на цминтар в Жовкві. Там найшли дитину два вояки і донесли про се судови. — Розправа імовірно нині покінчить ся.

— **Перша гімназіяльна учителька.** З Відня доносять, що перед тамошною іспитовою комісією для учителів середних шкіль здала іспит перша в Австрій жєнщина, п-а Цецилія Венд. Кандидатка складала іспит з математики, фізики і німецького і одержала вже посаду в жіночій гімназії у Відни.

— **Вісти з Америки.** Про господарку православною «Общества взаимопомощи» в Сполучених Державах півн. Америки пише американська «Свобода»: «Православне «Общество взаимопомощи» в августі б. р. знов дало 300 дол. на царславну церкву в Ансонї, Конн. Ось видите пов. читателі, як газдує «Общество» тяжко запрацьованим грошем бідного руского робітника. Члени «Общества» повинні вже раз прийти до розуму і ухвалити, що би гроші видавано з каси лиш на запомоги посмертні і другі потрібні річи, а не на «царславні церкви», прим. в Ансонї, Йонкерс, Вільксберах і т. д., з котрих членам в Алегенї або Міннесоті нема і не буде жадної користи. Єсли Росія хоче на силу будувати тут церкви, то нехай цар сипне зі своєї кишені який мільон рублів (але він не дурний), то і буде за що побудувати. Крім сего церкви записані на єпископа православною, отже не суть власністю народа!»

— **Наслідки недогляду дітей.** В Мочерадах, мстиского повіта, Никола і Анна Шпитки лишили двоє дітей в хаті без дозору. Старше, імовірно бавлячись сїрниками, впустило огонь до колицки, від котрого займила ся солома в колиці, де спала мала дитина. Родичі вернувши до дому, застали дитину живцем спалену.

— **Яке житє така смерть.** В суботу рано застрілив ся у Відни в однім з тамошних готелів бар. Йосиф Бруницкий, звисний, під назвою «Жу-жу», зі свого ексцентричного житя в Галичині. Необіщик скитав ся перед смертю поза Галичину, та перебував то в Пешті то в Відни. З початком минулого тижня прибув до Відня і перед кимсь виговорив ся, що замордує свого брата, Юліяна. Повідомлена про се поліція завізвала его до комісаріяту. Поліційний агент, котрий удав ся по него до дому, позволив ему убити ся і лишив его самого в кімнаті. За хвилию загремів стріл з револьвера, а куля пробила серце. Бруницкий упав на землю, а прикликана ратункова стація провірила лише смерть.

— **Холєра в Японії.** «Новос Время» доносить з Владивостока, що в Японії чим раз більше лютить ся холєра. Всі кораблі японські підлягають кwarantанні.

— **Дивні виборчі звичаї** мають Англичане: Приміром, кождий кандидат мусить відвідати всіх виборців цілого округу в їх таки домах. Се старий звичай і сягає тих часів, як виборче право було обмежене і виборців було ще мало. Тепер, коли виборче права загальне і виборців є десяткі тисяч, мусять кандидати цілими днями обїздити свій округ і вступати в кождім селі і місті від хати до хати, аби бодай одну мінутку бути в хаті кожного горожанина-виборця.

— **Здорова юшка.** Париский лікар проф. Лябард оголосив припис, як має ся робити юшку для недужих, що би була здорова і легко стравна. Припис звучить: Бере ся довгий кусєнь сирого мяса волового або баранячого, один конець обиває ся серветою, що би не держати мяса в руці, а другий конець лежить на таліці або на стілници. Опісля острим ножом зіскробує ся з мяса дрібонькі кусинки і мішає ся їх в встуденім буїлоні. Наскробане м'ясо може важити від 60 до 150 грамів, а всякі волокна нервів чи м'язів належить старанно вибрати, що би недужий дри їдженю не чув обридженя. Вкінци мішає ся сю науку, або радше крем, в мяснім виварі, так що би юшка мала відповідну теплоту, але не була варена. Замість буїлону можна ужити легкого напару таїюки, а для лучшого смаку додає ся два жовтки і закришку. — Так приготована юшка є дуже вкусна і здорова та надає ся головно до відживлюваня сухітників.

— **Підводний корабель** видумав один учений Француз. Корабель той виглядає так як дигаро «куба». Він подовгастий та валковатий, в середині грубший, а при кінцях тонший, довгий на 30 метрів а на 4 метри в середині грубий. Цілий корабель покритий сильною бляхою, що не пропустить ні каплі води. До середини корабля веде всего один невеликий отвір, що замикає ся щільною засувою. В середині корабля є особний переділ для електричної машини, що порушає кораблем і що дає ему електричне світло. Крім того є кімната для їдучих кора-

блем людей. Щоби люди мали чим віддихати, є на се особні зелізни і щільно замкнені посудини, де є стиснений воздух, що его випускає ся по трохи із посудини на кімнату і відсвіжує повітре в кораблі. Сей корабель може з поверхні води спускати ся і в найбільшій морській глибоині і там плавати під водою цілими годинами.

— **Паша з дерева.** Професор агрономічного інституту в Новій Александрії, п. Калугін, оголосив висліди своїх дослідів над винайденем паші з дерева. Проби, роблені з кінями, коровами і вівцями, випали удачно. Пашу робить п. Калугін в сей спосіб: Молоді галузки дерев січе ся в звичайній січкарні, а опісля ту січку поливає ся кислим молоком, іменно дає ся одну ложку на ведро. По тридневій ферментації паша готова, а не менше она поживна чим сїно, а много більше чим солома. Головно в часі неурожаю може придати ся на корм для худоби.

— **Задля горівки.** Коло місцевости Марктгоф в долишній Австрії знайдено оноді якогось чоловіка з порубаною головою, котрий ще давав слабі ознаки житя, а відтак за кілька годин згинув. Показало ся, що то був зарібник Сольнай за то, що Матавш его кохавці платив горівку. Сольнай сапою бив Матавшу доти по голові, аж той тяжко ранений упав на землю. Коли відтак опритомнів і хотів піднести ся, Сольний знов бив его доти сапою по голові, аж єї порубав і Матавш вже більше не рушав ся. По сїм страшнім злочині Сольнай робив і дальше з своєю коханкою на поли, як би нічого не стало ся, підчас коли недалеко від них чоловік покалічений смертельно кінчив житє.

— **Ліста тягненя льосів дяківської льотерії** друкуєсь в Ставропільській друкарні і появить ся в сих днях; інтересованим вишле ся за надісланем 25 сотиків. Просимо адресувати: Канцелярія дяківської льотерії, Львів, уліця Коперника ч. 36. — За комітет *Танячкєвич*.

— **3 наукового Товариства ім. Шевченка.** Наукова читальня при бібліотеці Товариства отворена що дня від год. 2—6 пополудни і в тім часі може кождий з неї користати. До дому виписують ся книжки лише за кавцією. — Канцелярія товариства отворена від год. 9—1 рано, а від 3—6 пополудня. В неділі і свята льокаль Товариства зачинений. Адреса: Львів, ул. Чарнецкого ч. 26.

Посмертна оповістка.

Іван Левицкий, властитель реальности в Ріжній великій над Черемошом, упокоїв ся в суботу рано. Покійний був правим чоловіком і держав ся завжди руского народу. В. с. п!

Телеграми.

Відень, 29. жовтня. «N. fr. Presse» доносить, що галицький сойм стане скликаний на день 37. грудня с. р.

Відень, 29. жовтня. Німецько-радикальна партія в Чехах видала відозву, в якій жадає заведења державного, німецького язика, усунєня церковного і шляхоцького впливів, персональної унії з Угорщиною і спільної митової унії з Німеччиною.

Берлин, 29. жовтня. На біржі кружать вісти, що маршалок гр. Вальдерзе помер в Китаю.

Бруксєля, 29. жовтня. Сіпіда, який свого часу стрілив на кн. Валлі в скритоубійчій намірі, арештовано під Парижем за участь в анархістичних заговорах і відставлено до Бруксєлі, де его поміщено в поправчій закладі св. Губерта.

Прага, 29. жовтня. Д-ра Ішку, який пропагував утворене чєско-народної церкви і в сій цілі приступив до старокатоликів та стягнув на себе екскомунікацію, — арештовано вчєра при олтари. По списаню протоколу в поліції, випущено др-а Ішку на свободу, а він удав ся знов до дому молитви, де его арештовано в друге.

Будапєшт, 29. жовтня. «N. W. Journal» пише, що постанова що-до бєснацьких зелізниць може викликати поважні консеквенції, бо має бути зверненою против інтерєсів Угорщини. Межи Сельом а Кріггамером виявили ся поважні ріжницькі поглядів так, що цісар має рішити справу.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
	6:10	з	Кракова, Берліна, Варшави, Відня	1:53	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава	
	6:20	з	Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	2:08	до	Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний	
	6:46	з	Брухович, шод. від 13. мая до 16. вер. вк.				
	7:45	з	Янова				
	7:40	з	Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8:30	до	Станиславова, Підвисокого, Потутор	
	8:00		на дв. головний	2:55	8:40	до	Кракова (Відня, Варшави), Стружа
	8:05	з	Лавочного (Пешту) Калуща, Стрия				
	8:15	з	Сокала, Рави рускої				
1:35	8:50	з	Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.				
	11:45	з	Ярослава і Любачова				
	11:55	зі	Станиславова (Кересмезе, Потутор)	2:55	9:55	до	Чернівців, Станиславова
	12:55	з	Янова	10:20	до	Сокала, Белзця, Рави рускої і Любачова	
	1:15	зі	Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.	1:25	до	Янова від 1. мая до 15. вересня в неділі і свята	
	3:14	з	Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)	2:15	до	Брухович від 13. мая до 15. вересня в неділі і свята	
2:20	5:17	з	Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.				
2:35	5:40		на дв. голов.	3:05	до	Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.	
	5:45	з	Кракова	3:15	до	Янова щоденно від 12. мая до 16. вер.	
1:45	5:55	з	Чернівців, Іцкан	3:26	до	Брухович шод. від 1. мая до 16. вер.	
	6:00	з	Сокала, Белзця і Любачова	3:30	до	Рашева, Хирова, Любачова	
Ніч							
	7:24	з	Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)	6:10	до	Станиславова	
	8:28	з	Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)	6:13	до	Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. марта 1901 щоденно	
	8:50	з	Брухович від 13. мая до 16. вересня шод.	12:40	6:30	до	Кракова (Відня, Берліна, Варшави)
	9:23	з	Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.				
8:40	9:45	з	Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова				
2:31	10:00	з	Чернівців, Букарешту, Гусятини, Потутор				
12:20	10:15	з	Лавочного (Пешту) Хирова				
	10:12	з	Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.	2:51	10:40	до	Чернівців і Іцкан
	10:30		на дв. голов.				
	12:05	зі	Стрия, зі Скольного від 1. мая до 30. вер.				
	3:12	з	Підволочиск на дворець Підзамче				
	3:35		на дворець головний				

ЗАМІТКА: Пера нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейський різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мін. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізничне держ. (Львів, ул. Крайських ч. 5) уділяє поясненя в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклад їзди.

Ц. к. упр. гал. акц.

Банк Гіпотечний

Відділ депозитовий

приймає вклади і виплачує завдатки на рахунок біжучий, приймає до переходу папери вартісні і дає на них завдатки.

Крім того впроваджено подібно як в інституціях заграничних т. зв.

Депозити сховкові (Safe Deposits)

За оплатою 25 до 35 кр. а. в. річно, депозитар дістає в сталевій касі панцирній сховок до виключного ужитку і під власним ключем, де безпечно і дискретно переховувати може своє майно або важкі документи.

Під тим виглядом поробив Банк гіпотечний як найдогідніши зарядженя. Приписи дотично того рода депозитів одержати можна безплатно у відділі депозитовий.

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Впреев. Митроп. і Преосв. Еп. **Ординариатам** всіх трех епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарські знаряди, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках **проти шкід огневих.**

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1899 виносить:

Фонд резервовий	245.814	кор.	52	сот.	} 486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480	„	—	„	
„ спеціальна	1.684	„	80	„	
Фонд основний	72.000	„	—	„	
„ емеритальний	18.166	„	60	„	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услія обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1899 року виносили виплачені **шкоди 1,669.565 кор. 38 сот.** Поліси «Дністра» приймає **Банк красвий і Каси ощадности** у Львові, Коломні, Самборі, Долні, Святині, Городенці, Тереховлі і Заліщиках при **позичках гіпотечних.**

На жите можна обезпечитись через «Дністеръ» в **Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові**, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі. **Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях, де нема близько агентів «Дністра», приймає ся.** «Дністеръ» виплатив агентам по конець 1899 р. провізії **216.714 корон.**

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

Інформації і посередництво до заключеня **ОБЕЗПЕЧЕНЬ ЖИТЕВИХ** в найкористнійших комбинаціях.

Позички для членів Тов. взаїмн. обезп. і взаїмн. «Дністеръ» на 5 1/2% і 10% додатку на кошта адм.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕРЪ“

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10

(дім «Просьвіти»).

уділяє позички за оплатою **5 1/2%** і **10%** додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященники, не посідаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручителів предложити еще полісу житєву; обезпечитись можна через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбинацій.

Згаданє Товариство приймає вклади до опроцентованя від членів і третих осіб по **4%**.

— Уділ членський виносить 50 кор., вписове 2 кор. —

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ».

Інформації уділяє Дирекція листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Дністеръ».

Артистичне заведєне ритовниче малярства шильдів. відливаня, таблиць, виріб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарень

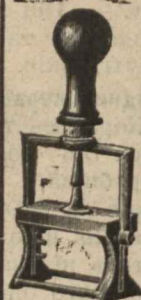
Генрик Шапіра

Львів, ул. Коперника ч. 3 (побіч антики Вп. Миколяша).

Виконує дуже красно всілякі роботи, а іменно: печатки кавчукові і металеві для громад і урядів парохіяльних. Шильди мальовані на шклі, дереві, блясі та полотні. Всілякі лякерования, позолочуваня хрестів. Таблиці і шильди лянні з ріжних металів, таблиці нагробні і назви улиць, числа на доми.

Гравури на металю та дорогих камініях, печатки, штанци, відзнаки, букви, монограми, герби і ґузики до упряжи та ліберії. Марки печаткові, бляшки шпунт. для броварів. Нумератори і стемплі на датум. Обцяги до пльомб, шабльови. Краска до печаток та хемічна краска до білизни.

Цінники даром і франко!

К. СОЛИК

передше **МРОЗІНЬСКИЙ**

у Львові ул. Собіського ч. 7.

поручає всілякі роди **ФУТЕР.**

Футра до подорожи, мужескі і жіночі нагортки найновійших фасонів, Ротонди, Сака, Дольманьки, Катанки, Колітри, Боа, Зарукавки, Шапочки дамскі, Шапки мужескі, Шкіри всякого рода, поодинокє і гуртом як також, **Верхи** готові до мужеских і жіночих футер.

Матерії найновійші на верхи в найбільшій виборі.

Рівнож приймає на літо футра до переходу.

Ціни умірковані і низькі.